

रमलवितामलिः ३०

दि

३ स

॥६॥ स्वस्तिगले शास्त्रममः ॥ गजास्यंसिंदूरारुणित्वं दनं विघ्नदमनं स्वकार्यविंदारैर्नमित्तवरणं
 शीर्षकमलैः तथा देवीं वंदे सुजनसुखदात्रीं त्रिभुवनेद्युदीपंचक्रस्यं सकलदुरितोघादित्तमहं ॥ वि
 लोक्यावनं शास्त्रं रमलप्रसंगं हं चिंतामणिस्तनोत्पेवं रमलो कर्षमुत्तमं ॥ अथ पाशासा
 धनं सायने मेखगे सूर्ये पाशा न्धातुमयान्कुर ॥ अयने तेषु मन्थानि कर्तव्यानि यथोदि
 तं ॥ पाशाष्टकं कीलकयोर्दिधा च संप्रोतये देदमितं श्लथं हि समानं शून्यद्वयकं
 तु रेखात्वेकं पृथक् खं खं दाहुरेति ॥ रेखा द्वयं ततो रेखा शून्यं शून्यं खं खं रेखिके ॥ एवं
 पाशाष्टके लखसु स्त्रिगंधे धातुसंभवे ॥ अथ पाशान्यासः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ततः प्र
 ष्ठविधौ तत्काफलं ब्रूयाद्विशंकितः ॥ अथ शकलनामाति ॥ लघ्वानकं कज्जदं दान्ति
 च ॥ ततो भवेत्कज्जदं खारिजाखं ॥ जमातसंज्ञं फरुहो ॥ कलाख ६ मंकीश संज्ञं

धादुर्निहं मरकादिकं ॥१६॥ पुनर्वसो न वेदुः क्रियावत्पाषाणशुक्लगे । प्रतिपदि सेतावदुक्तं प्रा
 हसि वर्खलं ॥१७॥ चित्रा स्याति विशारवा सुयस्मिन्मासे शुक्लवर्षति । तस्मिन्मास्यजलमेधा इति गर्ग
 वृत्तिर्जनो ॥१८॥ रोहिण्या दामघा स्याति ज्येष्ठा सुयुक्तेरे पिव । संवरन् सुतो हंति मेधा संवर्त कानपि ।
 श्राके चिगु गिति द्वाज्या युक्ते वरि धि नाजिते । शेषे समे न वेदुः प्रयुर विषमे लोका ॥१९॥ वर्ष
 प्रकस्यां दिशि सस्य संपत्स्य स्यादिकस्यां ककु नोति नोति । दुर्निहं दो स्यादिय सं न विष्यत्से
 नं हते प्रस्रवती रणीयं ॥२०॥ लग्ने पूर्वक कु मताय गंगनं दिग्द होणे दारिता जामि वं वरुण
 स्पदि निगदिता पाताल मुक्तोतरा । मोम्पा धि इति दिक्षु सस्य माधिकं स्या स्य म तं सर्वतः
 पापो पितृ ककु शुद्धो स्या म नितो दुर्निहं नोत्पादिय ॥२१॥ याशश्पा इदुमि र्वला न्यत शुभे दृष्टा
 त्रमस्यं सुयं यादृष्टयिल नापनिर्वल युतेः मोक्ते ति दुर्निहं नू ॥२२॥ वे न्को द्रे क्खिले बुशोन
 त स्वगादे शेषु सर्वेषु पि स्या स्वस्थं ससु निहंते व मशु नोथे धे परितं तदा ॥२३॥ काद्रु
 जलादिक एह ॥ ॥ तुर्यं य इति तुर्यं चो सि विन वे ल न्येत वा सो यदि चूरु र्ज्ञ हि नि धिर्न
 वेत्पुनरसो त तं वे तुर्यं । स्ये शाद ह युतं शशी । हित मिह स्या स्या य ते य पुन र्वर्षे

तत्र न लभ्यते । त्रुजे लोकान्तराः स्याद्वनं । १॥ तुर्ये चंद्रकवीज्य योगि निजवेत्तु धुमं हिरण्यपादिकं
रत्नाधानि बहुन्यथा सिद्धिधराः शुक्रोद्ययत्रा स्थितः । स्थाने तत्र वसु दिवं हिरुक् पश्येत्केन्द्रनि
ष्टु सहागे हांतर्गृहगो निधिर्हि बुके ये वा ह्यस्थिते संवहः ॥ ३॥ चंडे दामे गते पितुर्द्रविरामस्त्याप्ये
त संवसरे तस्मिन् सत्त्वं हतस्य तु स्य मवनी दूनौ स्मर छिद्रगे । दयास्तु विधुं तु हो निधन गोये
त्येगतानां नवे तुर्यं चक्षुःपति हितं ग्रह युतं स्यात्पूर्वजस्य तद ॥ ३॥ केन्द्रे मेडु गुरुः प्रयच्छति
नि धियं च तियत्नं विना काता लार्थ गताः शुक्रा अपि नि धि शुक्र मुला न स्थितः । स्वस्थस्य
यजनस्य दान्य कमन लं वा प्रयच्छे त्रि धि सौ म्यास्तु स्मिर न स्थिता धन गता दद्यु नि धि पूज
नात् ॥ ४॥ दक्षिण पक्षो लमा त्वङ्ग वामान्य षड्मुदिहं । हिरुके शो यत्र न वेत्तव नि धिः केन्द्र
मपवरकः । केन्द्राप्यस्य शुचि ग्रेह गृहगानं वाक्यं निधानं बुधेः । पक्षे यत्र गृहस्य शो न न रवग
स्तत्रैव वा यो नि धिः ॥ ५॥ लग्ने शीत मयूख संगम समा लोको हिते शो ननेः संयुक्ते व निरी
हिते सति नि धि प्राप्तिं मरुत्कीर्तयेत् ॥ ६॥ निधीना स्त्रियोगे वे चंद्रः क्षीणो य नि वगः

तनुपेक्षुत्तवा ^{क्षिते} तनो हिमगोचार्नक संनवो नवेत् । मतिगान्धवाय गायदाश्रि
शुक्रोदयस्रथा ^{नवेत्} । १॥ सुतपतो तनु जावमधि क्षिते तनु पतो तनयं गतवत्यपि । इह
नग्रहदृष्टिसमागमे नवतिगर्नवती नियतं वधूः ॥ २॥ नृगुजावनिजाविनेत्रजानिजना
गस्थितिः ^{शालिनो यदा} । गुरुरसि विलसगोपवानवमेपत्यसमृद्धयस्तदा ॥ ३॥
जीवेयुष्पविल ^{नपंचमगते} गर्नस्य संनवावना नामिन्यर्नवती नवेत् सुते तपो निष्ठेः शुभेः पं
चमश्र। ये सोम्या ^{नवलोकितं} वलयुतेः पापग्रहेः संयुतं दृष्टं पापग्रहं चतर्हि निगदे ॥ ४॥
स संततेरत्यं । कन्यावृष्टिकसिंहगोषु सुत नस्येष्टुलपसंतानता पुत्रे पुत्रवती दु
वासवपुरोधो ^{सर्वं} दंडजे । वीर्याद्यैः सहितो । क्षिते सति सुताः संत्येव दीर्घायुस्तस्मि
नैरयुताक्षिते तनु ^{नवेति} प्रायः स्वपत्या तयः ॥ ५॥ मतिस्थितो वाय गतो यदा मिधः प्रपश्यति
^{३५} ^{नुवा} तसर्ज ^{नूः} । सुसंप्रसूता नवती यदा तदान नो गता नार्गवजीव चंडजाः ॥ ६॥
पापोपेतसुतास्य ^{स्वपतिना} नालोकिते न युतिः पुत्रर्हो अशिशुक्रदृष्टिरहिते ।

जे तदा दुर्जगं धोरं जानवति इममात्मज रविकोडा न्विते लभने ॥६॥ मदनं शुभवर्गो
 नागविन्नो समेतो यदि नृगुसुत इहो इव द्रव्यपुरंधाः । नृगुसुत इति नो वेत्ता मर्गो
 तर्हित इह द्युनगत नृगुवर्गे व्यंगना वद्व उक्तः ॥७॥ सा सवर्णा नवे जीवशुक्रांशे मदन
 धिये । नो मार्क कीदु नागस्थे किं विन्यून कलोद्भवा ॥८॥ द्यूनाद्य धर्मां संस्थे जाया स्या
 द्यलि चरिणी । तदांगना पुनर्नृः स्याददि शुक्रा इनी स्मरे ॥९॥ स्त्री वियो मोक्षमे नो मे
 शनि हृष्टे तु तन्मृतिः ॥१०॥ धर्म स्त्री स्मरगो सूर्यशुक्रो विकल दारदो ॥११॥ सप्तमस्य यदाय
 दुं पश्यतः पापस्वेवरे । तदान प्राप्यते नार्या प्राप्तापि म्रियते विराट् ॥१२॥ कं न्याल
 नगते । शनो शनो मीने मृतिः स्त्रियाः । जाये शेर विनो मां शगते स्या
 देक कांगना ॥१३॥ यष्टु स्थान स्थिते नो मे विनाश नवने शनो । सप्तमे । सोदिकेय
 शतस्य योषि न जीवति ॥१४॥ शुक्रा चतुर्णां मर्गेश्व सोम्यैः पापदया न्यत रोग्यशुक्र
 शुभैर इह रहितेथ वापियोषि दिनाशो मि निपात पाशोः ॥१५॥ तुर्यः सर्गो गना पद्ये

क्रजुमतिर्नो मे मोना न्विता जीवे श्रीसहिता रगावति धना क्रोडे धना दुर्नगा ॥१॥ पुष्पः सौम्य
 तथा युतश्च सत्तवेधः सौम्यदृष्टो न्वितः पापेयो न्वित ईक्षितश्च समतो पुष्पस्य चाक्रुरितः ॥२॥ पुष्पे
 त्रे सुविवाहिता सहवरी ॥ तुर्ये तु तुष्टे धता पुष्टे मन्मथयारिणी यदितहा द्वे सो धतो दाहिते ॥३॥ तुर्ये
 क्रुरित इष्यते सुपरिणीता क्रुरिते स्नेधता यो नो ददन धतांगना स्मरसुखे वे क्रुरिते द्वे अपि ॥ सौम्यत्वं
 समुपागते दिवुकं ने क्रूरत्वमाप्ते स्मरे जीवे नैव विवाहिता स्पवनिता जीवे तु यास्या धता ॥४॥
 क्रूरे सप्तमशर्म वर्ति निनवे चैचिर्वलो नार्गव स्मर्हि प्राणिति नांगना यतमासि चूने पुं श्रीमते ॥
 पुष्टे पुष्पगृहे प्रियस्य पतिपुण्ये जीवति प्रेयसी ॥ प्रेयात्प्राणिति सुंदरा सुवरितै पुष्टे गना पु
 ण्यने ॥५॥ यावत्पुण्यस्वगेः सुहृदि पु स मे र्मुक्तेः कलप्राधियो राशिर्वा च वदो न्स्त्रिया उपपत्ता
 सत्तत्तसमांस्तावतः ॥ प्रश्ने जन्मनि वा विलग्नगारि पुक्षेत्र स्थितो नो नौ स्यातां पापसमा न्वितो
 दितहा स्यात्कालं कुरांगना ॥६॥ न दाना मतिथिः क्रुता किंतपता वाता रायदा कृत्तिका
 लेखा वारुणपि च नानि विषकन्या जायते च ध्रुवं ॥ क्रूरं ह्येदिय गो शुन ग्रहन वांश

शोषदो ॥ ५ ॥ जामिन्नं शुभं मंदिरं यद्विभुजाः केंद्रं त्रिकोणास्थिताः ॥ पश्यंत्यत्र शुभं गंगाय दिवतया
 हर्म्यानां शुभा ॥ स्त्रीराशिस्थस्ववारि लग्नसहितं योषिदृहांशं दायं तं पतनसुकन्यकाग्निरथवापं
 गोसमर्हस्थिते ॥ ६ ॥ लग्ने योषिदृहांशं गेयदिनवतिवधूनंदनागः सितेनालावावावीक्षितस्रर्ध
 तिगुणवरवर्णिन्यवापिकरोति ॥ यद्वा जामिन्नं विन्नोपचयगशाश्रुत्तीवदृष्टः प्रदत्ते जायां
 यद्येव पापैर्युत उग्रपरिदृष्टस्रदास्त्रीनिहंत ॥ ७ ॥ जायायूनपतिः पतिसनुपतिस्त्रीवेत्स्मरेवातनो
 प्रमस्यादुजयोः परस्परमिमोये मित्रनेतर्हित ॥ अन्धो न्यसुहेदो वतो यदितया विप्रेमतो वेत्ति यः
 शत्रूश्च शत्रूरेव नीव नवनेतर्ह्येतयोर्विरिता ॥ ८ ॥ कामेशेतनुगे प्रियस्य सुतनुर्वस्योदये शस्त्रे
 प्रमस्यावशगः प्रियोपतनुपास्त्रेशो मिथः पश्यतः ॥ तर्हि प्रीतिपरायणा सहवरी सध्रीयिस
 धयः पुनः प्रियस्यामथ मित्रतायदितयोः प्रेमातिरेको नये ॥ ९ ॥ तुर्ये सोम्यनिरीक्षिते वयुदिशे
 हन्यांगनाये पतिः सोम्येवैमिनिवीक्षिते तु दयिता जारायदन्ने धनं ॥ लग्ने सोम्ययुते क्षिते धनधनं
 उक्ते सदा नामिनी कृते सोम्ययुते क्षिते तुरमणो रायं रमस्याहरे ॥ १० ॥ लग्ने वित्राशिर्विडितो यदि
 कविः कामे तदा कामिनी कान्ते नोरमंत रमेन्न परैः पुंनिः परं पुंश्चली ॥ लग्नस्थे शशि जेगना

इति चान्तरिः पथिः ॥४॥ मार्गगान्निवर्तते सपत्न इडुकले वरो ॥ ये द्विकले वरस्वो ॥ लग्ने स्प
 द्या दितनो विधो लुधंगे निवर्तते रिपुः समीपात् ॥५॥ द्विक लेवरमसिलग्नं दिनरश्मि
 अररात्रि गोयदि । समुपेततदार्धमधुतो विनिवर्तते सपत्न उचुक ॥६॥ मूर्तिमां स्थिरमृहं
 यदनिशानायको दितनुरात्रिसंस्थितः ॥७॥ स्यात्तदा विपरिहन्ति मेत्परिद्रीगति सवहुमार्ग
 मं निकात् ॥८॥ मार्गदेवनिवर्तते रिपरिधी निषेधु पापेष्टरिः । प्राप्नोय्याशु निवर्तते हतवलो
 ननोश्च नैरं वुगैः ॥९॥ शत्रो रक्षि परानयो हबुके कर्के नेबलो घटे प्रसर्प्य तु पलायते यदि य
 द्दुष्प्राद्रा दाय सूर्यगा ॥१०॥ स्थिरे विलम्बे चरने शत्रांके यक्रं परे बां समुपेति नैव ॥ तदापि ना
 शति वलं परे बां यदोदये दृष्ट्यिर शत्रिनि हो ॥११॥ नायति यक्रं द्विषतां तदानीं पाताल
 गाः स्युय दियापरेवट ॥१२॥ जीवः शनिः कश्चिद्विर लग्नगच्छे न दारिपुः स्थानमधिष्ठितो स्ति
 ॥१३॥ तुर्या स्थितो यदि शत्रांके रवीत दारिणीया त्वसौ यदि धनु हव सिहमेवाः ॥ लग्ने यवारि
 ति स्वगे रहिता युतावा शीघ्रत दारिपुषेति निवृत्तिमेव ॥१४॥ यावद्दि दिवसे तस्माच्च इमो
 नवननवेड ॥

विनसो वातदाज्ञेयं निधिरस्त्रिनवाप्यते । नैवाप्यते निधिरस्त्रिप्रति-तकरे विनाशस्थानस्थिते
 तनुगते नृतिसेहिकेये । दुष्प्रियवपुष्पहिबुकोदयधीवियस्याः सोम्यग्रहायदितहाद्रियता
 प्रणाशः ॥ ८ ॥ धिच्छे सर्वस्मृदिते लनेवानिगति चंद्रा । यतमानेपिनिखातद्रयं नैवाप्युयाजातु
 तुर्यतमोपरविजोयदिशल्पमाक्षिपाये सुर्ये वनिमुतेदशमेवशल्पं युक्तोविधुं नृदेशनीव
 दतोहिशल्यं शल्पं तु पापसहितेनवनस्य नागे ॥ ९ ॥ निधिप्रच्छे ॥ ॥ शत्रोराक्षामनएछा ॥ ॥
 लग्नस्येयरने स्थिरेकाशधरे स्यादेरियक्रामोयोयेहृग्नगर्त नवेच्चर ग्रहं चंद्रोद्विदेहस्थितः ।
 तद्ययितिरिपुर्विधायवृत्तनांदेधा निजांयेदिहस्यात्पापग्रहदिग्नवंति नुतहातमात्परा
 नृतयः । शयातिधिरमित्रवक्रमुदयगतावो यरक्षेयदाशुकेज्येंदुमुते शुशर्मनवनस्येच्छे
 तिसेनारिपोः पापेषु व्ययवित्तलग्नरिपुधी । निस्पेषुसेनैत्परेर्वितेवासहजे कविगुत्तरः
 सेनाध्यगोयेतिव । शोकवीर्यप्रायदातुर्ये तदैतिरिपुवाहिनी । शीघ्रं वरोदयेतु स्यात्तिवो
 कोवातैत्यरिः ॥ १० ॥ पश्यतश्चे निष्पो लग्न पुष्पे शौतय्यैत्यरिः ॥ सवते लग्नगे पापेश

रिपुस्तावर्हिनेरतिमध्ये यन्नग्रहोनयोः ॥१२॥ प्रथमं विहितः समुद्यमो गमने येन स यायि
 दनाकृतं ननु तेन दनुधमं नुयः स न जेतस्यायि पुरे इयोरतां ॥१३॥ तृतीयो गदले पौरा नवमाद्ये
 नुयायिनः शुनखेटयुते नागे जयोन्यत्र पराजयः ॥१४॥ लग्ननाथो मतो जायि स्यायि तु मद
 नाथिपः । लग्नेद्रो कामगोजायि बड्योन्यस्तु वियर्यये ॥१५॥ तनु मन्मथ कर्मवर्त्तिनः शुन
 खेटा जयदाः पुरे शिनुः । नवमे बुधजीव नार्गया जयदा नो मद्रानी तु चंगदो ॥१६॥ बुधजी
 वसिता धर्मस्थिताः पौरजयावहाः । नगराधिप नंगा य नाग्यगो नो म नानुजो ॥१७॥ कु
 रायायि जयं कुर्युर्लभे बुधि चि वैरिगोः गमे पूरणो देयायं लो स्थिताः स्यायि जयप्रदाः ॥१८॥
 मूर्तिमन्मथगाः सोम्यग्रहा स्यातुर्जयावहाः । लग्नगोलग्नपे प्रबुर्जयो न स्या सगे सपे ॥१९॥
 बुधसूर्ये नृगुः कामे चंद्रः चिद्रैतदा जयः तद्वर्द्धो रिलभे स्थेः सूर्यवाक्यति नार्गवे ॥२०॥ या
 पाला न सपत्निरपू स हितायातुः शुनं तन्वते स्यावृत्ता मशु नान्यथो तनु गते क्रूरे नृतीये
 बुधे । तिग्मां शो हि बु बुकोपगे सति नवे बुद्धं महीनाय योर्ध सत्रा सि पुराधिपः सदि वि

नाशं याति याता ल्यः ॥ २१ ॥ केर्मये ज्यैल न्नेगरा त्रिषु शुनेयायी न हन्यात्पु रं माता तत्र गरं निह
 ति कश्चित्तस्यानेषु पापो यदा हन्यायेरिपु रं जिगीषु र्शु नेलगां वु कर्म स्थिते ला नस्या मरु शुक्र
 सूर्यश्चादिजाः पोरस्य कर्षर्जयं ॥ २२ ॥ पुं लग्नतो दशमगे शु अने सुयायां गृह्णाति पत्र नमरे स्थ
 पापवर्गः लग्नस्थिते सति शगे र्शु ने युते वद्वेषे पि युद्ध मत्तुलं नय दं नृपाणां ॥ २३ ॥ पापात्प्र
 त्यर्थि बुद्धिस्थायरो कम गता मृपि चेरि हस्त गतं कुर्यु न गरे श्वर पन्नं ॥ २४ ॥ सोम्याः का
 १ मप मित्राणि यदि सोम्य युते क्षिताः ॥ लग्नारि काम नायानां वेरि ज्येष्ठा मिथः क
 लिः ॥ २५ ॥ लग्न सप्तमो क्रूरो क्रूरांशस्थो रण प्रेहो ॥ ब्रूतो लग्न सप्तमो केद्रि स क्रूरो वक्ति
 तो रणं ॥ २६ ॥ क्रूर वर्ग स्थितः क्रूर युक्त इह सन् स्थितः ॥ क्षणे दु युद्ध दक्ष वक्र सोम्यतो २
 म्य वर्गः ॥ २७ ॥ दुर्गे किं नविते ति हृत्त जने क्षात ल्य मेवं विहा क्रूरे रंध्र विगते न हि नवे दुर्ग
 स्प नंगो यथे ॥ क्रूरा काम विलुगे यो स नुपती रिष्ये केदं वे र्हे मे को मे वे र लि वा न वे य हि
 तदा दुर्गस्य नंगो न हि ॥ २८ ॥ लग्नेशो व्ययगः कुटं व नवने पापा ॥ अहो वे दितं दुर्गं नैव लुप्त

धनानि बहुलानि जयं तनुजायते शुभममुष्मसुरा ॥३॥ तनुगमतनुगतमाशिक्षीरत
 रमहिम किरणविहितजनन इति यदि । नयनजविदनुगतमतिननुतइहनवसु समधि
 रतिगद नयमधि ॥३॥ चंद्रं वांद्रिवालमस्थानस्थो हेल्यानेयावार्यः पश्येत्तर्हि प्रोति
 तशंशमांलक्ष्मीवत्पूर्वां पश्येयुक्ते शुके चंद्रेवास्यास्त्री निर्वैमल्यं यद्वा पातालस्थे
 धूनस्थे वा तद्वाच्यं ॥३२॥ लग्ने नो मंकायः पश्येन्नश्येत्ते हः सुंदर्याय ये ह्यात्र का
 वासु नुस्तहि स्याद्दर्शनं शः । केन्द्रस्थं सूर्यं पश्यत्पाकौ वाच्यायोरेभ्यो जीर्णयंते कक्षा निस्त्री
 नेः साधनं प्रेहातीति ॥३३॥ पश्यामित्रं ग्रहं ग्रहो वितनुते लातं जयं सौहृदं नष्टावाप्ति मये
 दये शुभस्वने सौम्यस्ववर्गे च वा । इष्टार्थं विषयांतं वल नते चो वेदि वर्गे नृणामप्रीतिः पद
 विद्युतीरिपुगुणो न त्वं धनार्थं संयः ॥३४॥ युग्मे काव्यगुहं वियत्यवनिजो लग्ने बुधश्चेत्ति
 त्तो लग्ने गुहं रंवेदेक इति चेत्सुः सत्यः दार्ये हिरा निवेष्टुं त्रिगते रवौ गगनगे चंद्रे सुखे
 स्मरे स्याद्वित्तं बहुसमं वाय तनुगे के जीतिः सार्धं राजः ॥३५॥ नौ मे शस्त्रजयं न वेत्तनु
 ते जीवेयं वस्त्रां गताः सुखं देविकलां गता वमस्तां । शुके तु पश्यस्त्रियः । नर्पवाप्तिरथा सु

नारायणस्तु वधनं वारिस्थे र्थहति विलिप्तदशमस्ये मृत्यु कल्पा विपदा ३५ तुंगा दि स्थ
 इत्येतोत्र मुदिते केन्द्रविकोणा स्थिते राजाद्यै र्दमाप्यते च श्ववराः केन्द्रविकोणा चगाः ॥
 शी यदि वोच्चगा वदतदा राज्यां कुलाद्या अयं राज्यं तूच्चग लग्नगे सति पदै र्मल
 कोण स्थितेः ॥ ३४ ॥ वर्गे त्रमे शी र्खलु तो दय स्थे शुभान्विते कूरनवर्ग मुक्ते स्पाद्रा
 मला नोप्य तथो दये द्राकार्या धिपत्यो र्मिथ्यै र्दहातो य ३५ न किं द्ययो दयगतो न शुभ
 वं दः यूतो पियस्तु परिहीनतनुः संनिधः ॥ वं दो दयो न शुभ पापा विलो कितः स्पा
 स्थान्त दार्थ समवाप्ति रिहा स्त्यनर्थः ॥ ३६ ॥ पापान्नतः सहजगा स्तनु फाम पाताः सोम्या शुभा
 मदितास्तदि वेयरितं ॥ आशौ व केवलमथो नहि न व्यम सिष्ट ह्यो दये तनुगते सुखधा गपा
 ॥ ३७ ॥ पापै र्यु ते शशि नि पाप निरि हिते य पाप दयांतर गते वधना धिपत्यं ॥ प्राप्ते
 लुप्त पतितां समुपागते बने वा स्त्रिला तद्रव केपि जयो पिना सि ॥ ३८ ॥ लगे र्धस
 चको वायत दुष्ट नाप्यस्त मित्र श्ये दे रवलो कितश्चंद्र ॥

रलोपपन्नेसतिलमराडौ। सर्वाथला नं करुतेनराणां॥४३॥ सौम्येदृष्टे लग्ने लग्नाधीशस्यार्थे
 प्रदुर्गच्छेत्। तात्कालिक्य च हातव्या सिद्धिर्न त्वेवं येनोसा॥४३॥ लग्ने शालागेशा धनेश्वरा
 श्वेत्परस्परं संयुतिद्विजातः। लग्नत्रिकोण इविण र्हयातोस्तत्कालमेवोत्तमलोदास्यः।
 लानेनुदु वेच निजेश्वरेण युक्ते। सितेशो न न इष्ट युक्ते। लानो न वेदेव विपर्ययं तु नेवा
 सिलो नोप्यसनं नुहनि॥४५॥ लग्नपतोरिष्यपतौ लग्नगतेष्वदृष्टेव। सौम्ये सदय युक्तो स
 यय युक्तो शुभे मुखिन्॥४६॥ अर्थाप्तिर्जनकप्रसूहित करप्रत्यर्थि बंधुंगमनृत्येन्यो नवति
 क्रमेण दशमस्थे लग्नतो वेदुतः। नान्वाद्ये र्वलतिर्वलान्वितत नूश्रीताशु धर्मयुतिस्थाना
 धीश्वरसेवितांशकपतिप्रोक्तार्थलाना धना॥४७॥ संप्रेर्यमाणा सुयतेतनित्यं वलीयसा
 प्राक्तनकर्मणेव। पृष्ठेद्यतो देव विदंततः स्यात्प्रश्रोज नुश्रापि फले न तुल्यं॥४८॥ एकां
 सिमंगली वह्नयार्थ कर्णनावेक्षणं मूर्द्धा ससन हस्तदंत वसन श्रोत्राणि गंडस्थली।

नासामिस्पर्कलाचपादतलगुह्यादिस्थितोत्पृच्छकोवक्तव्यतंतुनानिवेदिहवदेसर्वसि
 तार्थश्रयं॥ गणमितसर्गोत्तिनायुक्तः॥ ॥शशी नोवस्त्रीध्रीसहैतरिधु निष्शशिसुता
 हिमांशुन्यामीत्येनवसमवलोक्योयदि नवेत्तदासावुद्वाहंप्राणोगदतिवेत्तौम्यस्वव
 रास्त्रिकोणेकेंद्रेवाविहेतनिजवासाश्रपितया॥१॥रिष्येद्रोतनुगेव्येतनुपताबुद्धारुद्र
 शेनवेत्कन्यांशास्थितकामिनीनरस्वगोकेंद्रास्थितोपद्रपतः॥कन्यांशंतनुगंतदापरिण
 यःप्रच्छस्यकालेनुवेदितगावेणुमदंगंशंस्वनिनदगीतादितकौद्रुः॥२॥लयेद्रोमद
 नाधिपोनवतियेत्कन्यामिरिंदिंदुजोयद्रपेद्रुदयास्थितोऽगुसुतोजायाप्रिशप्रस्त्रियः॥शुक्रेंद्रु
 द्विपदंगनांशकगतोविर्याचितौलग्ननंपद्रपंतोजितुमास्थितोयदितदाप्योर्कसमेस्त्रीनवेत्
 नामिनीनवनगायदिच्छटालग्रवर्त्तिललनानवनगां॥प्रापयंतिनयनीतिषेजावंजावयेदिहवधू
 समवपि॥४॥धूनेकर्कटचंद्रमस्यसुनखेरायुक्तकेंद्रेषूचोऽसौम्योर्ध्वमनिनाजगेदिनकरिचंद्रेस्वर्ग
 स्थितेस्त्रीनानोऽस्यनूककर्कटयनेधूद्रशनीवीक्षितेषुतेधूयवलाप्यतेप्यतनुपेद्रुसप्तमे

वेनुतास्यानहनि विपद्यस्याज्ञोरतिर्यगास्यायदि कथयतदा सर्वकार्यस्य सुखि ॥३३॥ व्योमस्याघट
 मंहतादुरितुलाः सौम्यो हिता बोदयं यातवीर्ययुताः सुनायगदिता मेखूरतास्थास्तनेत्र । पाथोनाल्पा
 तकर्कटाः सुनखगेः सौ लोकिताः कुर्वते न वार्यस्य करित्पवाप्तिमपियप्रभुर्दुतं रोगितां ॥३४॥
 मिथुनमीनतुरंगमृगायुताः सुनखगे रश्मि रनिरी । हिता ॥ दशम नायगता वितरंति सै विदधते
 उभितार्थ समागमं ॥३५॥ मूर्त्तिबुद्धगतं विलोकयति ये न्येष्टं ग्रहसुंगमो राज्यावाप्तिरिहाप्यकं
 रकगतैः स्याको ज्ञेयैः सत्फलं । आरोग्यं प्रियसंगमश्च विजयो नीक्षार्थलान्नलया स्यादेत विपश्य
 तमेव सकल पापग्रहेः केन्द्रगे ॥३६॥ क्षीर्णे द्ये लग्नगते ग्रहो द्ये वर्तेत तस्य सुल नेत सिद्धिः ॥३७॥
 स्थानं य पूजाय जयं बला न स्त्रियः श्रिय श्यापि सुखं त्रिवर्गं ॥३८॥ तनुगतं निजमुच्चमवेक्षते य
 देन नः खयरो लजतेतदा ॥ विविध वांछितमात्मसमीक्षितं पदमपि प्रभुतां वचसुमानतां ॥३९॥
 देय हि स्यादशुभे विद्युक्तो लग्नाधिको मित्रममुख्यवास्याव । विद्विक्तयकेन्द्रमृतिरयस्यैः
 नैश्च लानारिगते श्रपापैः ॥४०॥ उदयास्थितं यदि हि मास्युक्तं परिपश्यतो दुरथापि स्वग ॥

५६

७

पुतिर्नदांशोऽसुतदोयनायकसहस्रांशोर्मिथः संयुतिः । इतिः सोरुदमसिबेत्तु नकलं
 वृत्तानि क्षणायोगा असमयस्वनी वजगतिः स्यात्तर्हि दुष्टं फलं । १८ । छिद्रोऽस्मिन्
 निवरपतावन्मुनतेनोमृतिर्लक्ष्मेशा समये विनाशजनवना धी शोभमे स्यान्मृतिः ॥ १९ ॥
 नस्थे स्थिरजनेन वेन्नगमने जायेत नैवागमो नो नश्येन्न नमृत्त्यु मिति नगदति तिर्न
 ति व्यथा ॥ २० ॥ पूर्वोक्तं विपरीतमेव हि फलं दोषं च रदोदये राशौ तु हि शरीरगेतनुगेतमिष्टं
 फलं कीर्तयेत् ॥ राशौ यो द्विकलेवरो निगदितस्तस्यादिमं यद्वलं तद्द्वयं स्थिरराशिवधद्वयं
 तस्यावरदोऽववत् ॥ २१ ॥ वर्गश्चेदधिकः शुनस्य तनुने स्यात्तर्हि न वयं फलयेत्पापस्य तप्याति
 निं दितफलं नात्रान्ययोगे फलं क्षणं । लगे को हयवैयदिशुनः सौम्यस्य वर्गेऽपि वा शोयाका
 रिसमृद्धि रव्यपि परिते ये परीत्यं नयेत् ॥ २२ ॥ होरायेद् ध्वं वक्रानवति हितनने प्रश्नकालेऽप्यका
 रप्रारं नेतर्हि लक्ष्मीवलपदविभुना प्राप्ति राशेशनीया । यद्येवाधो मुखी स्याधनवल

॥

भवेत्

प्रकाशांजना भवेन्मृति रथो लग्नेशपुत्रश्चरौ पुत्रस्थान गते कक चिल यगोवे त्रिहिपु
 त्रामयः ॥१४॥ लग्नाधीशधना धियो धनगतादेकत्रि नागा स्थितो स्वातां ये धन लब्धि रेवमपे
 तावा विविं त्या सया । नावा यस्तनु पाश्रित स्थिल वगो ते शो दये द्या । नितः ॥ स्पान्मुल
 स्प सन्मृद्यो तनुरने ह प्र षल ग्राहियु । ॥१५॥ लग्नाधीश समाश्रितां शकपते ल्गतां शक
 स्वामिनः स्याद्ये संयुति हृष्टि सो हृदमिह स्याधर्म देहाश्रितं । नोये संयुति रेतयो न
 य नये हृष्टि न वे च त्रुता स्याद्ये हृदमनं वनी वगमनं स्यात्तदिर्देहासुरवे ॥१६॥ भूमी शोशो
 कनायक स्य धर्मा शोशो स्य युत्पादिकं विद्राया स्थिल मीरये सह सुनं वायित जावे कलं ।
 एवं भूत्पाधिपांशनाय सहजाद्यं शोशो येर्वि द्रुत संयुत्पाद्य स्थिलं वदे सह ज नावा धाश्रयं
 यत्कलं ॥१७॥ लग्नेशशोक तो निमति मनवां वाये समस्ता अपि सुले याम धियैः सहोदयनवां
 धीश्वर स्यादशत्रु । योगावे क्षण सोहृददिगदितं यत्प्राक्क मलं हित हृदमा सफलं सु
 सुजमयं मो हृत्तिकः कीर्तये ॥१८॥ य दामास फलं बुधः प्रणिगेह स्याद्ये युधर्म

मंदवनि किंयान्येष्विवलविनाश शिद्वंयोगाः कलाधिप्रदा ॥२॥ यष्टमूर्तिपतौ नि
 स्परिपुतां कुर्यान्नयं मर्त्युगे मर्त्युः स्याद्वयगेवयो व्ययगतो पापावेद सद्यं पापोस
 दय मुश्रस्मिरवनीपालाद्ययं वरितः सोमसूतसव नो गतो वसु मती सनु परस्मादितः ॥
 १॥ याद्रिक्कयविक्रयाद्यतमस्वाचार्यमुपगृह्णात्कविः कामिन्यारविजोऽनुनादयवदेद
 न्यदये शाश्वतात् । देहस्यामिने विन्नरिफपरिपुगेराज्येपि नयं कलं विधेस्मिन्ननुनग्रे
 नपयदादि न्यश्रुतिर्दुःखिताः ॥१॥ मूर्तीशव्ययपोमयेयदितेदास्याद्वधनं येन सुखे मुनेव
 धनमेव येन न सितो राज्येपि दुर्वधनं । शीतांशुसनु वैरिमृत्युयुनवे चेत्यादौ कष्टकृ
 स्थानेष्टेष्टुस्माशी स्थितो वितनुते मर्त्यु विनष्टो यदि ॥२॥ यो नाको निजनाथलमप मुने
 र्युक्तेहितो वर्धते सावम्यो न तथा च पापयुत इष्टो नावयेत्तद्वयं ॥ यद्यद्वावपति स्म नो स
 सद्येव द्रावो निजाज्ञावसेयस्य द्वावगतो जेवतनुयति स्म न देसे स्यात्स्ययं ॥३॥ मूर्तिश्चि
 द्रपती विलग्नसहिता वेकविजागस्थितो मूर्तिस्त्रीर्हि निरामथाययदितो रं प्रास्थितो वेककं

विहितो । लभेदुल्लमसि नव्यमयतोपापेहितो नो फलं मिश्रत्वे सति मिश्रिताय शुभ इदं
 स्पृष्टं फलं ॥ ४॥ दोषं यद्यदुदोरितं तनुगृहे जात्यायुराद्यं पुरातनं नश्य तिलग्नपे सति
 नष्टे ये परीत्य न्यया । यद्भूयं कथितं पुराधनं गृहा दोतदिनशेषे द्विनेष्टे तस्या मि निवावि
 ष्ट इह तद्वर्द्धिः परेष्टो दश ॥ ५॥ यः कुरेण युते हितं श्रुतं रस्मि स्याद्विनष्टः सहि कुरे
 ण तद्विषयतेति कगतं कुरेण योजीयते । यः कुरेण ~~युते~~ ~~हितं~~ ~~श्रुतं~~ श्रितमंशमाश्रयति
 कुरेण नितः कथ्यते यः कुरेण विलोक्यते श्वलदशा कुरे हितो सौमतः ॥ ६॥ यो नानो न वि
 गतो जिगमिषुर्वीसो विरस्मिर्मतो ये योगाः किल कार्या सिद्धि कथं कार्या सिद्धिं तदा
 न्वंतीं दुर्गयेति कार्यं नवनं यस्मिन् न ते हस्य यो जीजा नो नवति सं प्रेश उदयः स्यात्पुष्पवत्सर्व
 कार्यं शोध्यपो विलग्न सहितो स्यातां मथो कार्यगो यद्वा लग्नपति विलग्न सहितः कार्य
 रः कार्यगः । यद्वा कार्यपति स्तनो तनुपतिः कार्यं वतुर्द्धीष्टं योगो मुवतयो मिथो दृष्टि
 गोहोश्चापि सम्पद फलं ॥ ७॥ न्न्योन्यं तु तयो मिथो दृष्टि विना वंद्य इष्टि फलं स्याद्वि
 धितदिंदु दृश्य पितयो रन्योन्यं दृष्टुं तये । पादः स्यात्फलं मिंदु दृश्य पितयो रन्य

पणिकाक्षप्रदिते लादिकं नोज्ज्वलं दयत्वास्ति पुष्टहयो नव्यस्ततः स्याद्भुजिः ॥१३॥ वरोदये नोजन
 कवारं स्थिरोदये हि दितनूदये चि । नवेद्भुजिस्तुर्यग्रहां के मित्तातया वतुर्यग्रह संख्यासा ॥१४॥ ल
 धिपो नोजन हो जलेशो नोज्ज्वलं बु नुहो मदनधिपः स्यात् । नोज्ज्वल नोधीश्वर इत्यमोषां या इवस्य
 तावा नुजिदादिगः सः ॥१५॥ गुरुकवी दिवुके बुधशीतगूय दिवला नगो नो वतसदा । सदशानं वसना
 स समन्वितं नवतिशेष मिहात्ममते वदेत् ॥१६॥ ॥ विंत्पं लग्नग्रहं ये लग्नपतिरप्येवं कुटुंबादिके
 तावः प्रचुरनीक्षितो य इह स ज्ञेयो हिकार्यमिति धः । विंत्पः सो पिवतमतिश्च स शशी नाकश्च
 तावाधिपश्चित्पेयामपि हिरेशु वं मुहूर्त्तं तुल्यमास्यादिकं ॥१७॥ पश्ये लग्नपतिर्विलग्न नवनं
 तार्यं तु कार्येश्वरं लग्नं कार्यपतिश्च कार्यसुदयाधीशो विलग्नेश्वरः । कार्यं शीतनुपेय कार्यं पश्येदनु
 मोशुदयो फलं पूर्णं पादफलं तु सद्गृहद्विस्पा लग्नं द्वाद्द्वि ॥१८॥ लग्नस्यानिविने किते शुन
 वगो हरेत्पुं फलं गर्द नवेत्ता हो नै फलमोक्षिते तनुग्रहस्वे शनसोम्पेनम । मृत्तिर्नायनिरो
 तापु नखगैर्दित्रेः समालोकिता वे स्यात्तर्हि समामनंति सुधियः संपूर्णकल्पं फलं ॥१९॥
 तापानीक्षितमोशो हृष्टमुदयं मद्रापंति वेच्छो ननाथत्वारः परिपूर्णा मेव हि कुलं वेच्छो न

पंगुः पापयुतः । ततो नवमते सोमैरयुक्ते हितोरोगान्तेपरिदेशगंगदतिस्त्रिप्रस्थितस्रमृतिः ।
 अर्के योऽप्यसमन्वितेषु नखवेगे ईषे सुमर्हस्थिते तत्प्रभुः पितरं वदेजनपदात्तस्माद्विदितं ।
 प्रयतं परं ॥ ८ ॥ कीदृक्कुतसि मे गनेति विहिते प्रश्ने विलग्नं न जेद पश्येद्यत्पश्यामी बुधश्च कथये
 बालांतदायितितं । इदमे निरयोर विश्वधियगः प्राप्तप्रसूतिं नृगुर्नैमिष्याप्यतिकर्कशां निति
 नरं पूयां नरे पितिते ॥ ९ ॥ विंतेयं यदि नोजनं समजवेत्कीदृक्तादेदं वेदला नो नखनुगाः शुभायादि
 तुजिः स्यात्पुत्रसावांछिता । लभस्यो गुरु नार्गवो यदि तदा नोज्यं वने प्याप्यते तुर्यस्य हिमदीधि
 तौ ^{कवय} मम उक्तं च गृह्णिकं नोजनं ॥ १० ॥ मृत्तिस्थो यदि संहं के परवितो धां तारिदृष्टान्वितो स्या
 तांतर्हि न नोजनं निजगृहे धातश्च शस्योद्भवः । तुर्यस्ये वनिजे कदुश्च मशनं संतापवाहान्वितं
 कर्मस्ये विहमां सरक्तमहितं तुर्यं रवो निर्व्यथाः ॥ ११ ॥ वारिस्थे मधुरं गुरो हिमकरे नोज्यं रथे
 रवितं प्रालेयां शुसुते कषायमशनं सत्कथाकोद्विकं शुक्रैश्च हसमन्विता मधुरं पंगौ तु
 ती शोच युक्तं गम्य तुरवो नृपादि जवने स्यादुष्टरिकाशनं ॥ १२ ॥ नीवस्ये तरणे तु नीवमशनं
 तालये चोक्तं नीवस्ये विगतादरं कदशनं निम्ने हूमम्यापितं कोडे कोडे वक्तुं नृ
 ६ सकुशुता । चारादिकं ।

योषी तिनवांशक कमवसाद्येयं समर्हं ध्रुव । प्राज्ञावोयनदीय धातुरिति हि ज्ञेयं नवांशक
 ॥ ३ ॥ रावीक्षेतात्मन नवांशकं तनुगतं यद्वा त्रिकोणस्थितं रूढः शिथिलनवांशगोयदित्तं चिंता
 यथातोर्नवेश । ऊर्ध्वदिन्य नवांशगोयदित्तं दाजीवस्य वेत्ता इन्द्रोपद्रवद्वय नवांशमन्य नव
 नागस्योस्य नूलस्य सा ॥ ३ ॥ केंद्रस्थो वलि नो दिवाकर ऊर्ध्वोस्य तां यदा धातुगाविता मुंयत्तद्दो प्रीत्य
 यनं द्वात्रिंशज कया सुता स्तो इन्द्राः । वेन्मूलस्य तदायजीवनरुगुतो ये जीवविता मता यस्यां
 शो नवति क्षणप तिसुतः सायो निरुच्यते ॥ ४ ॥ चिंताकस्य ममेति एकति वलोपेते चिनाद्यु
 वालांशका धियतो तने सति वेदे वितां समस्यात्मना । दुष्टिकेय सहजामनः सुखगृहे मातुर्नगिन्या
 अपि स्यात्पुत्रस्य सुतेरिपोरिगृहे जीरोः स्मरेखे गुरो ॥ ५ ॥ धर्मस्य सुकृतस्य विंतेन मयो विंता प्रवा
 साप्रिता स्यात्तन्नेवरनेवरांशकगते त्रष्टेन्द्राकामध्यमाद्र । तत्कालं मदनमृहोयदि वलेतर्हि
 प्रदिश सति प्रायोगक तिनेव गच्छति पुनश्चेद्वक्ष्य सीखेवरा ॥ ६ ॥ कीदृश्यां गनया ममाद्य समन्ते
 संगायदीदं वेदे धूने नार्गवितो मतानुषुन वेद्मो गोप्य हिया स्त्रिया । जीवस्यां गनया शक्ति
 दुसुतयोः स्यादेष्यया सूर्यजे संगः संकरज स्त्रिया । कतिवयो वर्णादि शीतां शुवत् ॥ ७ ॥

दाहितीयागमनंवाधोननोनावतः। आकाशाद्वेयिवर्षाणादिवपुरंमुद्रानिमित्ता।
 ऐकं सत्कर्मोचितसिद्धयः शुनपहंराज्यादिपित्रादिकं॥२॥ पत्रपेला नगरहातुरंगमस्थ
 स्तंवरमंडादिकंयानं सस्पुवर्षवस्त्रललनाविद्यार्थलानादियप्रवृत्त्याध्ययनावतो
 वितरणोद्वाहाद्यनोष्टक्रिया नोगोद्याननिपीनवर्षागरहादोसद्ययासद्यं॥२॥ नावे
 नोष्टश्विले चरवमखिलात्रनावान् प्रकल्पादिशोशावानामपिसर्वनावजफलानि
 हान्यनिष्पन्नपि। प्रधुस्तसमयोन्नवंफलमुदाहार्यं विलग्नानुधैर्यंवातीतफलंतदं
 पत्रवनादेष्टं तुतद्वित्तना॥२३॥ इति काहकवाश्चरनंदगोविंदकवीश्वरगनिर्दिष्टं ३
 नवित्प्रकाशकावेप्रथमः सर्गो नवोद्वेगः॥॥ अथयात्रादिविंता। अर्धं च अथपतिपृच्छकेप्र
 गगदेजीवाश्रयंविंतनं मध्यं यश्चपतिधातुसंश्रयमधोदृष्टपत्नमूलाश्रयं। अर्धं गंयदि
 स्पृशोददत्ततदजीवस्यविंतांमदामध्यांगंवदुधातुविंतनमध्यांगंवेज्जविंतनं॥१॥
 जीवहिमांशुजो रविकवीमूलं ब्रुवाते परेधातुं प्रोचुरधौतराशिषु वदेधातुं तटाप्राणिना

द्वितीयाद्गृहात्पुत्राः षडङ्गणकोत्तमे निर्गदिताप्रश्नाइति द्वादश ॥ ११ ॥ अकेन्द्रजलवारिणो
 वृधगुह्यग्राम्यो तमोर्काङ्क्षजस्मापुत्रावनवारिणो यस्य बुधो जीवः प्रजातमृतः मध्याह्नकुरु
 तास्करौ शशियुतः शुक्रो यराहः स्मृतः संध्याशङ्कुशानीश्वरो बुधकवीतिथिर्द्वादशाबीरितो ॥ १२ ॥
 अर्धपश्यतश्चारवासरमणी राक्षसपुत्रावधः सोमेज्यो समदर्शिना वधन्तुर्नानुश्रुपूर्वा
 ननौ ॥ यांद्गीज्यावुदगाननौ वरुणदिग्बक्रो शशीनात्मजौ ॥ याम्याश्चावदनो विधुस्तुदङ्गजौ ॥
 जीवस्तुमिहं नजेत् ॥ १३ ॥ नौमाको कटुकं बुधस्तु नुवरं देत्यारितो ह्यं शशीशारं पातशमी
 तु निक्षणं मधोदेवेन्द्रदेत्याद्विती ॥ विज्ञेयो द्विपदो शनी दुतनयो प्रोक्तो पतंगो रविस्मापु
 यो नुवनुषट् वधतमश्चंद्रावुदः सर्पितो ॥ १४ ॥ स्वलेकिं बुधजीवयो नरजगच्चंद्राज्यो र
 ये ॥ चागो को न्यस्वगेषु विंति तलु कामुस्थादितुस्यादिह ॥ नृपौ के ॥ विज्ञेयानो वि
 मारो मंडलेन्द्रः ऊजो जीवेस्यासचिवो नृगो परिहृष्टः स्यात् ॥ १५ ॥
 हसजला विनार्कज कजा नृपौ बुधज्यो गृहे सावुः ॥

तातनुसुनुमतामिं द्वाश्रितं मंदिर। रदुगहं मनो नगाद
 मुनोभयस्य वपुषः प्रायो न पिं डामन । ६॥ होरासारमद्रोषसार
 वेदी रितानि करणान्यालोक्य वादेव विप्र । कृत्वा स्पष्टतरा नि दत्त
 कृत्वा नृग्रहान्यद्यद्वक्ति वचः समाहितमना स्त न्न वेदोदवत् । ७॥ सद्भिद्यां न वदेत्क दोष
 नृम विसूया न्विताया यतो यत्पाह्युतिरार्थशासन परविद्या रूपे ब्राह्मणे । इत्याज्ञाते तर्ह्यं परि
 हरेद न्यनुतां ग्राहयेन्नित्यं स्यात्प्रिय हनवान्नापथे रुत्या दित प्रत्ययं ॥ ८॥ प्रश्नः स्यात्प्रथ
 मो विलग्न वना न्नो यो द्वितीयो निश्चाधिष्ठे तैराश्रितो यमिहिरात्प्रश्नस्तृतीयो मतः । तुर्यः श
 क्यपुरोहितः श्रितं गृह्ये नैष नीये सगो वक्रां वेदतिमाश्रितः सुरुगुरुः स्यान्न हि वक्रो ल मंग
 यात् ॥ ९॥ प्रश्नः पंचम इंदु नंदनमहोस्तु नु शानस्सूर्जितं वीर्यस्य न वेदं मुख्यं गृहीतो वे
 यो निर्वला ॥ तद्दीनात्मजराश्रितः शनिरपि स्यान्निर्वलश्च न दाशुक्रश्चासुतसोमस्तु पु
 लंय स्यात्किं तद्गृहात् ॥ १०॥ षष्ठं प्रश्नमुद्रांति विल्क वि कृजेषु सो वि शिखा बुजो यो रवे
 रावनयोर्वले न बहूनायः संयुतसम्पत्तात् । षष्ठं प्रश्ना इति संज्ञवं तपय पदेत न्न

ऊर्जो स्थितां कल्पकां ॥ १३॥ कन्याजन्मतदायदासमरहे छायासुतः स्यादयोस्त्रियांशं समवायुया
 सुतं गृहे सोयावतने हसा ॥ कालोसौ कथितः पुरातनबुधेः क्षीमंतिनीनां शुभापत्योद्भूतिनि
 धानकारणतया श्व ॥ तिंयरामागतः ॥ १३॥ नरराश्रीगतो वयुः पतिर्नृनगं यद्रपतिपंचमा
 धिपं ॥ सुतजन्मयतो तु लग्नगोर्दशरीरे सश्रुते बुधे हिते ॥ १४॥ वेद्यत्वारिचवंति श्वेटयुग
 लान्पत्राप्ययत्पदयं द्यंगस्थैर्वहुर्निर्वलेन सहितैश्चांशो हितेर्वा तथा ॥ लग्नाद्यावति
 ने नवेदुरुसुतो मासान्वदेन्नावतो लग्नांशोर्गतनाविनिर्गतनविष्यद्गर्भस्य मासानपि ॥
 १५॥ तनयजन्मविनक्षोर्बोक्षते यत्र धीशो नवतिजनिरहाथो द्वादशांशो स्थियत्र ॥ विधुरे
 मृतकरान्तसंख्यया तु ल्पराश्रीगतवति तु हिनांशो स्याज्जानिः प्रश्नकाले ॥ १६॥ तिष्ठेच्चदिवस
 ग्रहोदिवसराशौ स्थे विलग्ने तदा वायं जन्म दिवायनेव मिति चेद्वात्रौ च संध्यासुतत्र ॥
 नायर्कस्य तदा सुतो यशशिनः कन्याय ॥ १७॥ गिच्छत्यनिलेन तीव्रति विषद्वयो
 वनीवेच्छिः ॥

नोसंततेः २. नवः । यावत्संख्ययावध
 मयसंतस्यतसंख्यकं । १॥ यत्संख्यैः खवे
 कसंतवोनरवधुसंख्यात्रपुंस्त्रीरवगेः । संख्यापत्यगताधवातनयरात्रपंकस्थसंख्या
 समानीवोच्चस्थशुजाशुनग्रहसमासंख्यास्वजीवन्मृते ॥ ८ ॥ उशनोवनिजेहान्विता
 मगलक्ष्माशुनसंजुतोहितः । सुतपसनुपसुलगोतरराशोनविरात्मजप्रदः । ९ ॥ लाने
 यदायुरुख्यखेटविलोकितः स्यायुक्तोवलेननृनवर्गहोपदेशपः । गर्जयुमानुषविलग्न
 गतेगनर्क्षवर्गेगनास्वगदशासहितेगनास्यान् । १० ॥ त्यक्कालग्ननमर्कजेविषमगो
 पुत्रोयजीवोभगूञ्जोर्क्षयदिपुं प्रसूतिरेथवे बुक्कंदुनीमाः समेतर्हि स्त्रीजननेयदा
 तनुतनुस्वाम्यंशुनंनोंगनाराशो संतितदांगनाजनुरमीवेत्पुग्रहेपुंजनिः । ११ ॥ ओ
 जर्क्षोविषमस्थितास्तनुरवीदीप्पान्जन्मप्रदासेवेत्यः समनेसमाशकगतास्तस्यंगना
 जन्मदाः । पुत्रेक्षोदयपोयदानरग्रहेपुत्रोस्तिगर्जेतदास्त्रीराशोयदितोतदातुकथये

च वातद्वगो त्रमेवास्वजनेन मुखं तं चैव तस्या दध लम्भ राम नागेः क्रमाद्धारि हंतंते ॥१६॥
 कं द्रस्परयै रक्षे लभतो दिग्वा व्याय लम्भे प्रथमान्न वांश्चात्र विहाय पंचत्वपरो न वांश्चो यश्च
 रथयेत स न योजनानि ॥१७॥ इच्छं लम्भ न वांश्चाकारि ह वदे चोर दित लम्भो यमो द्रक्षाणा दध वा
 द्रक्षाणा कपते बृथा दधो लम्भार्थः दिशाश्चा समया न्वे दध व योजाति स्म नृपा हति व्यापारा
 प्ररणा दियोर तनु गंक्षेयं विलभा धिपात्र ॥१८॥ यद्वा वं द्रा देव दि ईक्षी त नियाय द्रा प्रा विदि
 क्षे वे दान्ति राक्षो । अ नो राक्षायु त्तरा वाग्नि राक्षो जा म्पा शिया वा रुणि वायुराक्षो ॥१९॥ पश्येद्वि
 रशम गंगु रुमत्र नृप्यं न क्षं श शिन्प यग्द हं द्रा गते विनृप्यं । मूर्द्धा ई मी ज्य रजनी शयुते ह्येन
 वस्त्रा दिशो ज न त रं मिथुने नु कुप्यं ॥२०॥ मिथुने व मिथुनां शो स्थित्वा पंगुर्य दे क्षते लुग्नं वि
 ये धं वस्तु त दानी विज्ञातव्यं हतं योरैः ॥ सं विस्र कसि सक्से सि व संख्यो मुखे विसर्गः ॥ ॥
 तं ता वो वदनं दशमं कूपः स्मरस्तु सुंकाणां । तुर्य पठण मा हुरेषु कलं सदस दक्षिते ग्रह तं
 पश्ये लम्भ पतिर्लभं रं ध्रे वं द्रे । न । वि । उ द्रे लम्भे शु ने ई ई जे वलान न्नान्न सरी नवः ॥२१॥

राशनामवर्द्धावेद्युत्पाता नोः द्विगः। पोतस्याप्यवतुर्थे नोमेव हि हिंदुदधः किमपि
 राशौ नूनि सुते योरेरित यद्वि नो नयं पोते। नोम शनी वक्रस्यो नवते नो वक्र नंगा य।
 मत्राप्रितराशि स्वामी वेद कितोय लग्नेशः वक्रस्य। त्रिहति राश्या हत्यन्येति नियमेन।
 गे त्रैव विज्ञो यो लग्नेशो सोम्य वि। हितो लक्षिता। वसु निरायाति तरी पोषे दृष्टे वव सुनि
 तं त्का। ६॥ मृत्युप श्यं ड राशी शं यं ड लग्नेश्वरं तथा। यदि कूर दशापश्ये नश्ये त्पत्पास
 वनोः॥ ७॥ दाक्षिणा नागो नवो धनधी दुश्चि क्य हि वुक नवननि। वामो नागो नवम व्ययल
 का शगे हा निः॥ ८॥ लघु शुभा शुच योगा शुच मशु च वा वदेद्याने। वामे गमना वसरे दक्षि
 गौ परा ह नो॥ ९॥ लग्नेशो हि वु केश इत्यम हितो लग्ना वुग श्य तदा नो रा याति कटित्यथो ३
 वहु वलः कर्म स्थितो वाक्यतिः। पश्ये दै त्प गुरुत नुं यत नु पक्ष स्येति नो विर्ज वां श्यं डः प
 तिये निहति नवनं नो रेति बाल प्रदा। १०॥ मार्गयः शुच सं ह्यो लग्नपः सूर्य वी हितः
 शले न तदा याति तरी वैरि करा हाप। ११॥ अचिरा नोः समायाति लग्न पें डु वरे यदि स्थिरे नो ये

प्रथमं नगमिष्यत रोगः ॥ दिना नयतं ॥ कुर्यात्कुर्य विनागारिषु विनाशस्यो विधुश्चेन्नृते
 श्वं डे तूद नगे कुजे नय मगे रिष्ये शनौ नैधने नानो स्यान्मरणं यदा नवल वाजी बोध दुष्टे
 वपगाः षष्ठे वा रवि रं वरे तु शश न्द्र स्यात्वं ब ताल्ये दिने ॥ १२ ॥ पाप ग्रहा यदितना वथपं
 य मे या स्यादा सौ रैर्द शनि र ह नि र व म्ह त्पुः ॥ ना मित्र गे धनु बि वा निपु ने य दा स्युः ॥ पा
 पा स्रदा नवति रोग व पोथ म्ह लुः ॥ १४ ॥ मूय दोषे ॥ क्षेत्रा धिप स्य दोषो नानो रं ध्रां त्य लग्ने
 नवति ॥ वं डे ल पार रिष्य य म्ह ति गे ग ग नै दे वि नां ॥ १५ ॥ का कि न्पा व्यय कम गे व नि सु ते यां डो
 व्यय दून गे हो षो र ल्प सु ति न वो थ धिषणे कर्म त्य गे दे व जः ॥ शुक्र म न्न च रिष्य गे ज ल सु र
 दोषः स्र सं त्य त्पि ते पंगौ ॥ व्यं तर रु ग्नि ना स मि हिते कुरे न वे का म्मि लं ॥ १६ ॥ य ह हो त्र ज पूर्व
 मो ड्र व रु जो नानो वि ना शां त्य गे ड ॥ कि न्पा र ज नि श्व रे व सु म ति पु त्रे न वे त्पू र्व जः ॥ यां
 डो नू त न वः पु रं ह र पु रो ध स्या न पि चा दि जो दे त्या र्थे व र णा श्रि ती र वि भु ने स्या न्नो

त्रदेवीनव ॥ पापे वैरिपराक्रमे व्यथतपोनि सेतुं दारुणं दुःखं मया लो धनं वरिदुर्मति
 मृतिप्रोद्धत होषादयः । सूर्ये च ज्वरतो हताङ्गुलु सुते दोषा इतीसारतः पंगो वारिज इंदु
 नेत्रकफतः सस्त्रानुराकारयोः ॥ १८ ॥ लग्नघूनगेतातो द्रोणावला नगे च सुतः । नानारा
 होन्परिगे व्यष्टमगे मंगले पि नु नराता ॥ १९ ॥ चित्रवकांगनादो यः शशिजे निधन
 स्थिते । क्रोडे वाया श्रयो क्रोडे व्यंतरस्प व्यासगे ॥ २० ॥ वैद्यो विलग्न मगदो हि वुकं गद
 स्त्री कयी हसदयद्युति नाविवायं । पापे तनौ निष गुपक निष्कलत्वं यो म्ये न्यथा ह शम
 गे ल्यपु ने गदहिः ॥ दशमसर्गः गरिप्रश्ने ॥ ॥ घूननाथो नवे ओरो लग्नपो नष्टवस्तुपः
 नष्टवस्तु इद्वैतस्मात्त्रे न्यो हितफलं । तनुतनुपति वंदाः एव कार्यं विनो क्वा स्मर
 मदनपती वीतस्करार्थनि रक्षे ॥ दशम नावे विलोक्यं विस्मृतापे तहे तोरि ह हितम
 हितत्वं यत्र तसिद्धमिदि ॥ २१ ॥ पापपक्षपति मन्मथो दयपती ये नत्रयद्विस्मृतं नष्टं तत्कि
 न न न्यते य हि मगु स्थाने श्रय्ये द्विधुः । पश्ये तर्ह्यपि विस्मृता दिवुल नै पूर्य स्तु

बुधस्तनहृत्युयोगान्तिर नये ॥ ३॥ मृत्युयोगिसमायाति कुशलेन तरिगृहं । वधो रु
 शतिमुच्यते रोगी मरणमाप्नुयात् ॥ २४॥ कर्माधिपोनेधं न रिच्य गतेन्येदो स्यान्तारि
 हाजरपतोपरिपश्यति स्पात्र । अन्त्ययपोथ मृतिरिच्य गते रिनाथे दुःश्रवणगेग
 नगेपरियं धिनीनोः ॥ २५॥ क्षीणेन्द्रोक्षित नुर्यमाथे रविजेपोतो नवेचोरनीं कर्मेश
 स्त्वशु नान्वितो यदि नमः स्यात्पर्यसंबोक्षित । नंगं कूप उषेति तत्र न नवेदंगः पर
 तास्य वायोपाय दया नुन नः परिहृष्टो जूने शिदस्य तयं ॥ २६॥ शुद्धि कथपो
 रवि सुतो सुन युक्त दृष्टो नाविप्रधान पुरुषं कुरुते स रोगं । छाया सुतस्तु निधनस्थित
 इदु इष्टः सुकालकादि हि न नक्ति तरी विनाशं ॥ २७॥ कर्कल गंत्य ददृष्टं काव्ये न रजनीय
 यो क्षिते हि बुके शो न पोत नंगो बुधो नवे ॥ २८॥ सोम इष्टो नवे च्छूर कर्म नाथो कजस्तु
 यत्रा नुर्य स्याये क्षते नुर्य पठाणं स्थल गंत हा ॥ २९॥ शनिर्य हा सुजे ईष्टो युं क्ता वा य नय दि
 स्थला रवि रणं तल्लुशले नागमि स्थति ॥ ३०॥ मिने कविः पश्यति नां तगि दुःश्रवण

पश्यति मंचग... पाधिययेद्ययथागोचयं वापश्ये तदावारिणिपोतनंगः ॥२॥ इने
 नेदिनेत्रोविलोकतोवापश्यवीतनृजः । एकांशगः प्रांत्यगतोयदास्या तदातेदयेत विनरि
 णुः ॥२॥ कवारं नाशयेत्पापे ईष्टोयुक्तोयवास्तपः । नवमस्य स्तुयं डार्कवा क्षितः परदेशतः
 रतीयगोमंत्रेपतिर्महाजं विलोकये चंद्रतनूजयुक्तं । विलग्नपः पश्यति । चेद्विलग्नं तत्राप्र
 वासः कथितस्तदानीं सं ॥ रिपुदहे निधने नवमाधिपो नवतिनीचगतोस्मिन्तोयवा ।
 इयदितदावदलान्मिहान्धकंलनतलवफलापगमीननु ॥२५॥ विलोकमानेतनुपेश
 रिरंध्राधिपे रंध्रमनीक्ष्यमाणे । वारं निधो मज्जति यानमेव वदं त्यदस्त्राजिकतं वदसा
 निधनाधीशोदययो नवतो लग्नाश्रिता बुजो तर्हि । हत्वा वापनिकाद्यं समुपेति
 तसि निजागारं ॥३॥ स्मिरोदये जीवनिरीक्षिते स्यात्तसि प्रवासोययदा विलग्नं
 श्वे त्रिकोणाधिप मध्यनाथः पापेक्षित स्तर्ष पिनी प्रवासः ॥२८॥ तसि समायाति क्षमि
 दुहृष्टे द्यूनेथ कामेरिपु मंदहो ॥ दुष्टं पथिस्मायदिपश्यतोस्तं जीवे बडुजो तर्हि रत्न
 ॥२९॥ इदं फलं देना निजि निजेयते तानि । ल... ति ययथा

धानु वादेः । लगेः क्रूरग्रहः श्रेष्ठः क्रूरग्रहः नान्यस्य सपते ॥ ३५ ॥ पापेऽस्तु यः धना-
 न्नं वतितं स्थानं परे र्वेष्टितं क्रूरस्तु र्वन नो गतेः सतदहस्तो वेष्टनो द्युते । लगेऽस्तु दि-
 ते गते समगतिं दुर्गस्थितो वीतनायो दुर्गस्थितं वक्रिणि न वे दुर्गस्थितो विह्वलः
 ३६ ॥ मूर्त्ती शोभते विनेतिरणातो दुर्गस्थितश्चेद्बुनो पातालो दयपो तदासि सुखितो यो
 नु र्वनायो दयो । पश्येद्भयपतिस्तदापि सुखितो सोपापयुक्कं रके दुर्गस्थो भ्रियते धने
 बहुश्वगाश्चेदुर्गमो ल्यो जनः ॥ ३७ ॥ नरराशि गता यदा शुना उदयाय व्ययकर्म संस्थिताः ।
 न वितो नयसंधि राद्यो रशु नैर्द्य गगते विरोधिता ॥ ३८ ॥ लगेऽस्तु रस्य मुहदोयदिकेन्द्र नि-
 श्रः सोम्याश्च तर्हि न वितो नयसंधिरेव । संधिः शुने दित शुने तनु गेष संधिः सोम्येतपः
 सह जलान्न सपत्न नस्ये ॥ ३९ ॥ दुष्प्रकारि नवां सगे शुन रवगे लग्नस्थिते वा क्यतो सोम्या
 लो कित संयुते सितिसतं संधि नृपाणां मिथः । लगे पापयुते कृते विघटेते संधि र्वहा के प्राः
 पपो लग्नय शत्रुरस्तप सुहृद्बुद्ध प्र नो नृययो ॥ ४० ॥ नरराशि गताः शुना ग्रहाः शुन

२२

रस्ते धने रिश्वे स्यो शुभे नदा दुर्गाद्यस्तु हि वो हिते ननु शक्यते तयो दुर्गे विरक्तम
 सि नीतिरपि चेत्पापाधना यो स्थितः ॥२२॥ राहो मम मगे न वेद विरतो दुर्गस्य नंगो यवे
 सुग्नस्यो हरिश्चिको सु न इडा युक्ता कथो कं इगो । दुर्गस्याः सुखमासते यधिषण्णो
 लो न कर्म स्थिते नाये वारिवलं पराश्रुय मिह स्या दुर्ग निरः सुखी ॥३०॥ एकेनापि नवेन
 वायर मणे निर्गत्य लघो दयो लग्नं स्निग्ध इडा विलोकयति ये सौम्यग्र होत्रादिशो
 दुर्गस्या वरिरेत्प दुर्ग वरणादायो धना योधना हन्युर्वे रि वनू चिनी सु न तनू नाये पि
 केन्द्र स्थिते ॥३१॥ चतुरस्रो यवा च स्रो हतो वा दुर्गा इह शो । प्रश्ने वेद हलो पिते नं गृहि
 ग्रह नाव नः ॥३२॥ लगे सौम्ये हिते दुर्गे वक्षी नृर्वत्ये न्यथा । यत्र कोणे शुभे राविष
 ण्यादिन विदिह ॥३३॥ कुरान नो हि वृक गायदि तीर्हि दुर्गस्य तं यता वहु जनस्य तथा महीते
 चिद्रशयो । नि नि व नु ष्य स्थः पंगु सदा न व ति दुर्गे जनस्य वंघः ॥३४॥ वा हे वरिवधे यो र्य

४२

Handwritten text in Devanagari script, likely a manuscript page. The text is written on aged, yellowish-brown paper with visible wear and tear. The script is somewhat faded and difficult to read in many places due to the condition of the document. The text appears to be organized into several lines, with some characters being more prominent than others.